

Minnesanteckningar Kommunalt forum 2018-06-15

Charlotta Svanberg (S), ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden, hälsade alla välkomna och presenterade dagens program.

- Egen tid för förtroendevalda
- Anna Nergårdhs delbetänkande
- Förebygga sjukdom – går det?
- Förstudie användardriven innovation för framtida välfärd – ”Verklighetslabbet”
- Lägesrapport Barnens bästa gäller i Kronobergs län

Egen tid för förtroendevalda

Inför kommande kommunala forum fördes det fram önskemål om att ha tema digitalisering. Vilka digitala stöd finns? Fiber? Hur långt har vi kommit? Vad gör övriga kommuner? Vad har regionen för förväntningar på kommunerna i den här frågan?

Anna Nergårdhs delbetänkande: God och nära vård – en primärvårdsreform

Per-Henrik Nilsson, hälso- och sjukvårdsdirektör, och Lena Nazzal, centrumchef primärvårds- och rehabcentrum, presenterade Anna Nergårdhs andra delbetänkande *God och nära vård – en primärvårdsreform*.

I delbetänkandet fördjupas färdplanen och målbilden för hälso- och sjukvårdssystemets omstrukturering. Patientens delaktighet, medarbetarperspektivet och hur primärvården samspelar med specialistvård på och utanför sjukhuset samt kommunal hälso- och sjukvård och omsorg betonas.

Utredningen föreslår att primärvårdens uppdrag moderniseras i hälso- och sjukvårdslagen. Där ska framgå att primärvården svarar för medicinsk bedömning och behandling, förebyggande arbete, omvårdnad och rehabilitering som inte kräver andra medicinska eller särskilda tekniska resurser eller annan kompetens.

Primärvårdens uppdrag:

- Svaret för sådan brådskande hälso- och sjukvård som ligger inom primärvårdsuppdraget kl. 7-22.

- Primärvården ska organiseras så att tillgängligheten för de insatser som omfattas av uppdraget är mycket god.
- Samordna och koordinera patientens kontakter med andra delar av hälso- och sjukvården i de fall primärvården är involverad i patientens vård.
- Bedriva forskning i primärvården.
- Ska tillhandahålla förebyggande insatser utifrån såväl befolkningens behov som patientens individuella behov. Primärvården ska också tillhandahålla rehabiliterande åtgärder.

Regioner ska rapportera in uppgifter från utförare inom primärvården till en nationell databas. Idag saknas systematisk nationell uppföljning av primärvården på aggregerad nivå.

Utredningen föreslår att patientens möjlighet att få tillgång till och välja en fast läkarkontakt i primärvården förtydligas. En fast kontakt i primärvården ska vara:

- specialist i allmänmedicin,
- specialist i geriatrik eller barn- och ungdomsmedicin eller ha annan likvärdig kompetens eller vara
- läkare under specialiseringstjänstgöring i allmänmedicin.

För att stimulera tillgången till allmänläkare i primärvården föreslår utredningen att staten under åren 2019–2027 finansierar 1250 specialiseringstjänster i allmänmedicin.

Utredningen bedömer också att det finns anledning att se över förutsättningarna för en mer professionsneutral reglering av vem som får skriva intyg. Kommuner bör även se över sitt behov av intyg från vården samt i vilken utsträckning intyget måste skrivas av läkare eller om de kan vara professionsneutrala.

Slutbetänkandet kommer att lämnas i mars 2019 och utredningen föreslår att samtliga föreslagna lagändringar ska träda i kraft den 1 juli 2020.

Anna Nergårdhs egen presentation av delbetänkandet går att se här: [Svensk sjukvård ska komma närmare - Regeringen.se](#)

Lena Nazzal – vad innebär detta för Kronoberg?

De äldresköterskor och äldremottagningar som finns i Kronoberg är bra exempel på hur primärvården kan samordna och koordinera patientens kontakter i de fall primärvården är involverad i vården.

Kronoberg ligger bra till när det gäller forskning i primärvård och Kronoberg rapporterar idag till en nationell databas via Medrave.

Fast läkarkontakt är en utmaning med tanke på den bemanningssituation som gäller just nu. Det ser dock bättre ut framöver och det finns ett inflöde av unga läkare som söker ST-tjänst inom primärvården, men det behövs ännu fler.

Det är viktigt att utredningens målbild inte är primärvårdens målbild utan att det är hela hälso- och sjukvårdens målbild och att kommande beslut på kommunal, regional och statlig nivå leder mot den målbilden.

Charlotta Svanberg (S), ordförande hälso- och sjukvårdsnämnden, påpekade att alla kan hjälpa till och använda begreppet specialister i allmänmedicin istället för allmänläkare. Vi måste komma bort från missförståndet att specialister finns på sjukhusen och de allmänna läkarna finns på vårdcentralerna!

Förbygga sjukdom – går det?

Therese Råberg, folkhälsoutvecklare, presenterade exempel på sjukdomar som går att förebygga. En del sjukdom har enbart biologiska orsaker, men mycket är skapat av vår livsstil och går att förebygga. Sjukdom har inte enbart med enskilda individer att göra utan samhället kan också göra förebyggande insatser.

Vad går att förebygga?

- 80-90% av all hjärt- och kärlsjukdom kan förebyggas
- Ca 30% av all cancer kan förebyggas
- Psykisk ohälsa?

Therese visade en kort film om vikten av att inte enbart arbeta förebyggande med riskgrupper utan på befolkningsnivå:

<https://www.youtube.com/watch?v=Rx6HljDFqIQ>

(Sök på *prevention paradox* på youtube)

Preventionsparadoxen – det räcker inte med att endast arbeta med riskgrupper. Personer med liten eller mellan risk bidrar med den absoluta majoriteten av nya fall och för att nå dessa krävs arbete på befolkningsnivå.

”Varje system är perfekt designat för att skapa det resultat det ger.”

Förstudie Användardriven innovation för framtida välfärd – ”Verklighetslabbet”

Therese Råberg, folkhälsoutvecklare, och Lone Larsen, utvecklingsledare, presenterade förstudien Användardriven innovation för framtida välfärd - Verklighetslabbet. Förstudien ska vara klar i november 2018 och undersöker hur Kronoberg skulle kunna arbeta med användardriven innovation för framtida välfärd. Exempel på andra liknande satsningar är Experio Lab – Landstinget Värmland, Helsingborgs stad, Innovationsloopen – Region Västerbotten och Hovestadsregionen Köpenhamn.

Förstudien syftar till att hitta en modell för hur Kronoberg skulle kunna arbeta med en organiserad och strategisk process för att kunna tänka nytt kring samhällsproblem. Offentlig sektor kan inte lösa framtidens välfärdsproblematik ensam utan forskning

visar att samverkan mellan akademi, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället är nödvändig.

Bakgrund:

- Det finns ett stort behov av ett innovativt arbetssätt som utgår från medborgarnas behov
- Det är en stor utmaning för offentlig sektor att erbjuda bra välfärdstjänster – teknisk utveckling, medborgarnas krav, ekonomi

Verklighetslabbet är tänkt att involvera medborgaren och utgå från användarnas behov. Idéer ska utvecklas med användarna istället för för användarna.

Användardriven innovation har t.ex. Äldrehälsa Kronoberg arbetat med på ett framgångsrikt sätt och det är även relevant för Barnens bästa.

Kontakta Therese om du har tankar och idéer eller tips på personer att kontakta!

Lägesrapport om Barnens bästa gäller i Kronobergs län

Flera kommuner har fattat inriktningsbeslut för vidare arbete med Barnens bästa och de som återstår är på gång. Region Kronoberg fattar sitt beslut 18 juni.

Tjänsterna som processledare (1,5 tjänst) kommer förhoppningsvis att annonseras ut innan semestern och en ansökan om ett uppdrag för tidiga samordnade insatser till Skolverket och Socialstyrelsen är på gång. Ett sådant uppdrag erbjuder utbildning, nätverk och ekonomiskt stöd.

Kronoberg är det enda länet i Sverige där alla kommuner ingår i liknande arbete.

Det finns ett utkast på hur forskare från sociala institutionen på Linnéuniversitetet ska kunna delta som följeforskare.

Framöver behöver det komma igång piloter som kan pröva nya arbetssätt, men också se till vad som kan göras gemensamt direkt.

Samarbetet med polisen går framåt och de kommer att ingå i den gemensamma styr- och ledningsfunktionen för Barnens bästa.

Ljungby kommun har samlat polis, socialtjänst, skola, hälso- och sjukvårds och ungdomar i en gemensam workshop som blev väldigt lyckad och där nya frågeställningar kom fram.

Nästa möte

Nästa träff är den 14 september.

Lisa Öberg antecknade